

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce **M. L.**, zastoupeného Mgr. Petrem Mikyskem, advokátem se sídlem Praha 2, Chodská 30, proti žalovanému **Celnímu ředitelství Praha,** se sídlem Praha 1, Washingtonova 11, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2010, č. j. 6 Ca 361/2007 – 45,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 10. 2007, č. j. 12937/07-1701-021, bylo dle ustanovení § 50 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) zamítnuto odvolání žalobce proti dodatečnému platebnímu výměru Celního úřadu Praha D 1 ze dne 21. 7. 2006, č. 474/2006, jímž byla žalobci dodatečně vyměřena daň z přidané hodnoty v částce 2016 Kč a clo v částce 9164 Kč. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce správní žalobu, která byla městským soudem zamítnuta.

V odůvodnění tohoto rozsudku městský soud konstatoval, že dne 5. 4. 2004 byl žalobci, jako deklarantovi, propuštěn do celního režimu volného oběhu havarovaný osobní automobil zn. Ford Focus. K návrhu na propuštění zboží do tohoto režimu žalobce předložil fakturu vystavenou německým prodejcem ze dne 2. 4. 2004 s prohlášením o

původu zboží a technický průkaz vozidla. Poté byla celní orgány zahájena následná kontrola po propuštění zboží, postupem dle ustanovení § 127 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „celní zákon“). Podle výsledků verifikace ze dne 4. 5. 2006, kterou (na základě žádosti celních orgánů) provedly příslušné celní orgány SRN, bylo zjištěno, že prodejce automobilu na faktuře nevyznačil prohlášení o původu zboží a ani ho nepodepsal. Nebyl schopen předložit ani podpůrné doklady týkající se původu vozidla. Celní orgány ČR tedy vycházely z toho, že propuštěné zboží (osobní automobil) nelze považovat za původní v Evropské Unii (EU), ve smyslu podmínek stanovených Protokolem č. 4 k *Evropské dohodě zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé* (publikována pod č. 7/1995 Sb. m. s., dále jen „Dohoda o přidružení“). Následně pak byla žalobci doměřena daň z přidané hodnoty a clo v celkové výši 11 180 Kč.

Z hlediska právního hodnocení věci městský soud uvedl, že pro celní řízení je třeba vycházet nejen z ustanovení § 320 odst. 1 celního zákona, zakotvujícího výčet procesních předpisů, dle nichž se mají vést celní řízení, ale nelze též opomenout Ústavu ČR, konkrétně její čl. 10, dle kterého jsou součástí právního pořádku ČR i vyhlášené a ratifikované mezinárodní smlouvy, jimiž je ČR vázána; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného, než zákon, použije se mezinárodní smlouva. V tomto kontextu odkázal na Dohodu o přidružení a její Protokol č. 4. Dle této úpravy jsou celní orgány oprávněny provádět následné ověření původu zboží. Pro tyto účely mají, na základě čl. 32 Protokolu č. 4, tuzemské celní orgány oprávnění požádat celní orgány vývozního státu o kontrolu původu propuštěného zboží. Výsledek verifikace přitom nemohou tuzemské celní orgány odmítnout s tím, že ve věci provádějí vlastní zjišťování na našem území. Výsledkem verifikace v tomto konkrétním případě byl závěr celních orgánů SRN, že vozidlu nelze přiznat preferenční původ, neboť vývozce nebyl schopen předložit podpůrné doklady o původu zboží a zboží nelze považovat za původní v Evropském společenství. Celní orgány ČR tak neměly jinou možnost, než z této premisy vycházet a daň i clo, spojené s dovozem předmětného automobilu, tedy doměřily po právu.

Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost opírající se o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Namítá, že procesem postverifikace je zbaven práva navrhovat důkazy svědčící v jeho prospěch. Ve správním spisu není založen originál důkazů, ale pouze jejich shrnutí v podobě neověřené kopie, navíc v jazyce, který stěžovatel neovládá. Stěžovatel je přesvědčen, že není možné po vstupu České republiky do Evropské unie vystavovat doklady o preferenčním původu zboží, a tedy není možné je ani vyžadovat.

Žalovaný se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, věta před středníkem s. ř. s.) a důvodů v nich uvedených (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 1, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

V dané věci se podstata sporu týká dostatečnosti skutkového stavu věci, respektive správnosti skutkových zjištění, z nichž celní orgány při svém rozhodování vycházely. Stěžovatel odmítá způsob provedeného dokazování s tím, že mu nebylo umožněno ovlivnit skutková zjištění vlastními důkazními prostředky a návrhy.

Nejvyšší správní soud se k problematice ověřování původu zboží v obdobných případech již v minulosti vyjadřoval, a to v rozsudcích ze dne 7. 2. 2008, č. j. 5 Afs 37/2007 - 49, a ze dne 13. 9. 2007, č. j. 2 Afs 34/2007 - 69 (dostupné z www.nssoud.cz). Obě tato rozhodnutí dospěla, pokud jde o proces dokazování, k závěru, že ačkoli ustanovení § 320 odst. 1 písm. c) celního zákona stanoví v případech celního řízení procesní postup dle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, nelze opominout čl. 10 Ústavy ČR, stanovující přednostní použití ratifikovaných mezinárodních smluv před vnitrostátními předpisy; to ostatně zcela správně uvedl i městský soud. Zcela v souladu se zmiňovanou judikaturou zdejšího soudu pak městský soud dále dovodil, že na případné dokazování při dovozu zboží z území tehdejších Evropských společenství (nyní EU) je nutné aplikovat Dohodu o přidružení, která v čl. 35 odkazuje na svůj protokol č. 4, stanovující pravidla o původu zboží pro použití celních preferencí, upravených Dohodou. Všeobecné požadavky pro využití výhod při dovozu zboží do ČR jsou upraveny v čl. 16 Protokolu č. 4. Nárok na uplatnění výhod je dle tohoto ustanovení možno uplatnit při předložení *průvodního osvědčení EUR.1* (čl. 17 a násl.), nebo v případě předložení *Prohlášení na faktuře* (čl. 21 Protokolu č. 4). Ověřování důkazu původu může být, ve smyslu čl. 32 Protokolu č. 4, prováděno jak v případě existence opodstatněných pochybností o pravosti předložených dokumentů, tak i namátkově. Podstatné pro posuzovanou věc přitom je, že pravomoc k ověřování důkazů původu je vždy svěřena celním orgánům vyvážející země (čl. 32 odst. 3 Protokolu č. 4). V případě dovozu zboží ze SRN vedou tedy dokazování příslušné celní orgány této země, na které se celní úřad v ČR obrátil. Tato právní východiska městský soud ve svém odůvodnění zcela vyčerpávajícím a přiléhavým způsobem vyložil a v podrobnostech lze tak na toto odůvodnění odkázat.

Pokud se týká závaznosti výsledků shora popsané verifikace, pak lze citovat z již zmiňovaného rozsudku č. j. 5 Afs 37/2007 - 49, dle kterého *„[p]ravomoc týkající se určení původu zboží je v zásadě udělena orgánům vývozního státu a celní orgány dovozního státu jsou vázány závěry legálně vyslovenými celními orgány vývozního státu. [Srovnej rozsudky Soudního dvora ze dne 12. 7. 1984, Les Rapides Savoyards a další (218/83, Recueil, s. 3105, body 26 a 27) a ze dne 9. 2. 2006, Sfakianakis AEVE v. Elliniko Dimosio (C-23/04 až C-25/04, Sb. rozh. s. I-1265, body 23 a 36)].“* Zdejší soud tak dovodil, že není možné přijmout návrhy důkazních prostředků prováděných dovozcem (zde stěžovatelem), neboť *„[p]rotokol č. 4 je založen na systému správní spolupráce, která spočívá jednak v rozdělení úkolů, a jednak ve vzájemné důvěře mezi státem vývozu a státem dovozu.“* Celní orgány nepochybily, pokud vycházely *„ pouze z výsledku následného ověřování důkazů původu provedeného celními orgány vyvážející země v souladu s Protokolem č. 4 k Dohodě o přidružení.“* Ke stejným závěrům dospěl zdejší soud i v druhém shora citovaném rozsudku (č. j. 2 Afs 34/2007 - 69), z něhož se podává, že *„[p]rotokol č. 4 pokrývá všechno zboží dovážené ze členského státu Společenství do České republiky anebo z České republiky do některého ze*

členských států Společenství bez ohledu na svůj původ. Právě postupem jím předpokládaným se určí, jakého původu dané převážené zboží vlastně je: zda má původ v některém ze členských států Společenství, respektive Společenství jako celku (vzhledem k absenci celních kontrol na společných hranicích) či třetím státě (a kterém) na straně jedné anebo v České republice či třetím státě (a stejně tak kterém) na straně druhé. Neoddělitelnou součástí těchto pravidel je pak určení státu, jehož celní (nebo jiný) orgán osvědčí původ zboží. Dvojí posouzení na základě souběžné kompetence by totiž mohlo vést – při vědomí složitosti pravidel pro určování původu – k odlišným závěrům." S těmito závěry se zdejší soud plně ztotožňuje a nenalézá racionální důvody pro to, aby se od nich v nyní projednávaném případě odchýlil. Městský soud při svém rozhodování dospěl ke zcela shodným závěrům, a proto lze jeho argumentaci beze zbytku aprobovat.

Pokud jde o další kasační námitky týkající se jednak nedostatku správního spisu, ve kterém jsou, dle stěžovatele, uloženy pouze souhrnné zprávy cizozemského orgánu, navíc v jazyce, který stěžovatel neovládá, jednak údajně nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení (nemožnost požadování dokladů o preferenčním původu zboží po vstupu ČR do Evropské unie), tyto námitky je nutno, s ohledem na ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s., odmítnout jako nepřípustné. Je tomu tak proto, že se jedná o důvody, které stěžovatel neuplatnil již v řízení před městským soudem, ačkoli tak mohl učinit.

Ze všech uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud neshledal naplnění namítaných důvodů kasační stížnosti [§ 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.], a nezbylo mu, než kasační stížnost zamítnout (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. V případě úspěšného žalovaného nebylo prokázáno, že by mu vznikly náklady nad rámec jeho běžné činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2011

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu